Адыгэ макъ

№ 19 (19533)

2010-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

МЭЗАЕМ и 5

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИIЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ИIофшIагъэхэм осэшхо афишIыгъ

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан дунаим щызэлъашIэрэ сурэтышIэу КIыщ Мухьадинрэ ащ ишъхьэгъусэу ыкIи именеджерэу Жаклин Диана Моссрэ тыгъуасэ зэIукIэгъу адыриIагъ.

СурэтышI цIэрыIом ыныбжь илъэс 70-рэ зэрэхъурэм ипэгъокIэу иIофшIагъэхэр КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм я Къэралыгъо музей икъутамэу Мыекъуапэ дэтым къыщагъэлъэгъуагъэх. Ащ кIэщакIо фэхъугъ зыцIэ къетIогъэ музеим ипащэу Кушъу Нэфсэт. Мы аужырэ илъэсипшIым ехъум М.КIыщыр Испанием щэпсэу ыкIи Iоф щешIэ. Урысыем имузейхэм ямызакъоу, IэкIыб къэралхэми ащ иIофшIагъэхэр ащыбгъотынхэ плъэкIыщт, дунаим нахь щызэлъашIэрэ сурэтышIхэм ясатыр пытэу хэуцуагъ. Илъэс заулэрэ къалэу Лондон щылэжьагъ.

— Адыгэ лъэпкъым икультурэ ибаиныгъэ чыжьэу зыгъэIугъэ КIыщ Мухьадинэ иIофшIагъэхэм осэшхо афэпшIынэу, мыр адыгэ лъэпкъым къызэрэхэкIыгъэм урыгушхонэу щыт, IэкIыбым щэпсэу нахь мышIэми, ипроизведениехэм лъэпкъ нэшанэр сыдигъуи ахэолъагъо, — къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан.

ТапэкIи сурэтышI цIэрыIор республикэм къеблагъэмэ зэригопэщтыр, зэпхыныгъэу зэдыряIэр гъэпытэгъэным мэхьанэшхо зэриIэр Президентым къыхигъэщыгъ. Адыгеим къэкIогъэ хьакIэм ежь ыцIэкIэ тхылъхэр шIухьафтынэу фишIыгъэх.

— СиIофшIагъэхэр къызыщызгъэлъэгъогъэ музеим иIофышIэхэм, республикэм ипащэхэм лъэшэу сафэраз, — къыIуагъ КIыщ Мухьадинэ. — Адыгеим щыпсэурэ цIыфхэр гуфэбэныгъэ хэлъэу, дахэу къызэрэтпэгъокIыгъэхэр тщыгъупшэщтэп. Амал зэриIэу тапэкIи республикэм тыкъакIозэ тшIыщт, искусствэр шIу зылъэгъухэрэр дгъэгушIонхэм тыпылъыщт.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

КIыщ Мухьадинэ иIофшIагъэхэм якъэгъэлъэгъон фэгъэхьыгъэ тхыгъэ я 12-рэ нэкIубгъом ит.

Стадионым игъэкIэжьын

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан икабинет бэмышIэу ригъэблэгъэгъагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат, Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортымрэкIэ и Комитет итхьаматэу Хьасаныкъо Мурат, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Стройзаказчик» зыфиIорэм ипащэу Абрэдж Аслъан.

БлэкIыгъэ илъэсым ибжыхьэ къалэу Мыекъуапэ истадион игъэкIэжьын рагъэжьэгъагъ, ащ епхыгъэ IофшIэнхэр зэрэкIохэрэм ыкIи ахэр зыщаухыщтхэм мы зэIукIэгъум щатегущыIагъэх. Проект-сметнэ документациехэм атетэу пстэумкIи стадионым игъэкIэжьын сомэ миллион 460-рэ пэIухьащт. Ащ ипроцент 20-р республикэ бюджетым къыхэкIыщт. Мы объектыр гухэлъ гъэнэфагъэ зиIэ федеральнэ программэм зэрэхагъэхьагъэр шъугу къэтэгъэкIыжьы.

КъумпIыл Мурат республикэм ипащэ зэрэриIуагъэмкIэ, стадионым игъэкIэжьын сомэ миллион 80-м ехъу пэIуагъэхьэгъах.

ЗэIукIэгъум зэрэщыхагъэунэфыкIыгъэмкIэ, стадионым игъэкIэжьынкIэ охътэ кIэкIым къыкIоцI IофшIэнхэр зэкIэ аухынхэу республикэм амалхэр IэкIэлъых.

— Охътэ кIэкIым къыкIоцI республикэ стадионым ишIын тыухыным ткIуачIэ етхьылIэн фае, — хигъэунэфыкIыгъ ТхьакIущынэ Аслъан. — Ащ епхыгъэу спортымкIэ федеральнэ пащэхэм зафэдгъэзэн, псэолъэшIын IофшIэнхэр гъэпсынкIэгъэнхэм пае мы илъэсым нахьыбэу ахъщэ къатIупщынэу ахэм тялъэIун фае.

Мы мэфэ дэдэм Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан Урысые Федерацием спортымкIэ, туризмэмкIэ ыкIи ныбжьыкIэ политикэмкIэ иминистрэу Виталий Мутко телефонкIэ дэгущыIагъ. Мы охътэ благъэм республикэ стадионыр ипIалъэм къыпэу гъэцэкIэжьыгъэнымкIэ ыкIи нахьыбэу мылъку къыфыхэгъэкIыгъэнымкIэ амалэу щыIэхэм атегущыIагъэх. Ащ нэмыкIэу бассейн зыхэтыщт, япсауныгъэ зыщагъэпытэщт физкультурэ гупчэм ишIын пае мылъкур къызэратIупщыщтым ехьылIэгъэ Iофыгъоми тегущыIагъэх. Зигъэпсын сомэ миллиони 144-рэ пэIухьащт гупчэм ипроект-сметнэ документацие агъэхьазырыгъах. Стадионым пэблагъэу ар ашIынэу рахъухьэ. Виталий Мутко Адыгеим ипащэ къызэригъэгугъагъэмкIэ, мы Iофыгъохэм кIэ республикэм илIыкIохэм зэзэгъыныгъэхэр адишIынхэм ар фэхьазыр.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

Iофыгъо шъхьаIэхэм атегущыIагъэх

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Хьаджэбыекъо Руслъан IофшIэным епхыгъэ зэIукIэгъу дыриIагъ.

ЗэIукIэгъум илъэхъан республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ иIофыгъохэм, бюджетым игъэпсын хэлэжьэрэ предприятиехэм афэгъэхьыгъэу регионым ипащэхэм кризисым пэшIуекIорэ Iофтхьабзэу зэрахьэхэрэм атегущыIагъэх. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм изаконодательнэ инициативэхэми анэсыгъэх, Хьаджэбыекъо Руслъан УФ-м и Федеральнэ ЗэIукIэ и Къэралыгъо Думэ ахэр щыпхырыгъэкIыгъэнхэм дэлэжьэщт.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

Адыгеим IофшIэпIэ чIыпIакIэхэр щызэхащэх

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат республикэм бэмышIэу щызэхащэгъэ предприятиитIумэ — ОАО-у «Южгазстрой» зыфиIорэмрэ бетон пкъыгъохэр къыдэзыгъэкIырэ заводэу ООО-у «Время» зыфиIорэмрэ тыгъуасэ ащыIагъ.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игъусагъэх Адыгэ Республикэм псэолъэшIынымкIэ, транспортымкIэ, унэ-коммунальнэ, гъогу хъызмэтымкIэ иминистрэу Валерий Картамышевыр. ОАО-у «Южгазстрой» зыфиIорэм зыщэIэм, КъумпIыл Мурат полиэтилен трубэхэр къыдэзыгъэкIырэ заводым иапэрэ линие нэIуасэ зыфишIыгъ. Китаим къыщащэфыгъэ оборудованием сомэ миллион 20 фэдиз тефагъ.

ОАО-у «Южгазстрой» зыфиIорэм игенеральнэ директорэу Андрей Тугулуковым КъумпIыл Мурат къызэрэфиIотагъэмкIэ, заводым ипродукцие ЖКХ-м иотраслэ пстэуми, газрыкIуапIэхэм яшIынкIи жъугъэу къызыфагъэфедэн алъэкIыщт. ОАО-у «Южгазстрой» зыфиIорэм непэ ехъулIэу нэбгыри 100 фэдизмэ Iоф щашIэ. БлэкIыгъэ илъэсым ахэм сомэ миллиони 105-рэ зытефэрэ псэолъэшIын-монтажнэ IофшIэнхэр агъэцэкIагъэх. Къихьащт илъэсым заводым иятIонэрэ, иящэнэрэ линиехэр атIупщынэу рахъухьэ.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ предприятием зыщэIэм, газрыкIуапIэхэмрэ псырыкIуапIэхэмрэ агъэтIылъыхэ зыхъукIэ агъэфедэн алъэкIыщт агрегатыкIэм нэIуасэ зыфишIыгъ.

ООО-у «Время» зыфиIорэм зэкIом, КъумпIыл Мурат псэолъапхъэхэу мыщ къыщыдагъэкIыхэрэм ыкIи республикэм имызакъоу, Урысыем и Къыблэ инэмыкI регионхэм ащыIуагъэкIыхэрэм нэIуасэ зафишIыгъ. Предприятиер къызызэIуахыгъэр мэзитIу ныIэп зэрэхъугъэр, ау а уахътэм къыкIоцI псэолъапхъэхэм якъыдэгъэкIынкIэ республикэм ипредприятие пэрытхэм ясатыр хэуцуагъ.

КъумпIыл Мурат зэрэхигъэунэфыкIыгъэмкIэ, къэралыгъом иэкономикэ чIыпIэ хьылъэ зыщит лъэхъаным мыщ фэдэ предприятиехэм Iоф ашIэу зэраублагъэм республикэмкIи, УрысыемкIи мэхьанэшхо иI.

— Мы хъугъэ-шIагъэхэм мэхьанэшхо яI, Адыгеим иэкономикэ хэхъоныгъэ зэришIырэр ахэм къагъэлъагъо, — къыIуагъ ащ. — Республикэм иIэшъхьэтетхэр джырэ технологиехэр зыгъэфедэрэ инвестиционнэ проектхэм япхырыщынкIэ адеIэщтых.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

СОМЭ МИЛЛИОН 263-м ЕХЪУ КЪАУГЪОИЖЬЫГЪ

УФ-м исуд приставхэм якъулыкъу АР-мкIэ и ГъэIорышIапIэ блэкIыгъэ 2009-рэ илъэсым Iофэу ышIагъэр зыщызэфахьысыжьыгъэ игъэкIотыгъэ зэхэсыгъо тыгъуасэ, мэзаем и 4-м, иIагъ. Ащ АР-м и Правительствэ, Апшъэрэ ыкIи Арбитражнэ судхэм, прокуратурэм, Роспотребнадзорым, УФ-м пенсиехэмкIэ и Фонд и Къутамэу АР-м щыIэм, правоохранительнэ орган зэфэшъхьафхэм ялIыкIохэр хэлэжьагъэх.

Зэхэсыгъор къызэIуихыгъ ыкIи зэрищагъ УФ-м исуд приставхэм якъулыкъу АР-мкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэу Бракъый Аслъан. БлэкIыгъэ илъэсым Iофэу ашIагъэм, къихьэгъэ 2010-рэ илъэсым иапэрэ мэзих къыкIоцI зэшIуахынэу рахъухьагъэм афэгъэхьыгъэ доклад игъэкIотыгъэ ащ къышIыгъ. КъызэриIуагъэмкIэ, зэшIуахын фаеу суд приставхэм пстэумкIи Iоф 242571-рэ блэкIыгъэ илъэсым къаIэкIэхьагъ. Ар, 2008-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, мин 52-кIэ нахьыб. Ахъщэу а IофхэмкIэ къаугъоижьын фаеу щытыгъэр сомэ миллиарди 2-рэ миллиони 109-рэ мэхъу. Ащ фэдиз мылъку къаIахыжьын фаеу джырэ нэс къызэрэхэмыкIыгъэр Бракъый Аслъан къыIуагъ. Iофэу суд приставхэм аухыгъэр зэкIэмкIи 174927-рэ мэхъу, ащ щыщэу агъэцэкIагъэр 139254-р ары. ПстэумкIи къаугъоижьыгъэ сомэ миллион 263594-м щыщэу сомэ миллиони 126-р бюджет зэфэшъхьафхэм ахалъхьажьыгъ. Iофэу къаIэкIахьэрэр илъэс къэс мин пчъагъэкIэ нахьыбэ зэрэхъурэм, кадрэхэм макIэу зэрахахъорэм къахэкIэу, суд приставхэм атегъэуагъэ хъурэр шапхъэхэм бэкIэ ашIокIы. Арэу щытми, пшъэрылъэу яIэхэр игъом ыкIи икъоу зэрагъэцэкIэщтым пылъых. ГъэIорышIапIэм иотделэу районхэмрэ къалэхэмрэ ащыIэхэм Iофэу ашIагъэр зэригъапшэзэ, лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкIэ пэрытныгъэр блэкIыгъэ илъэсым зыубытыгъэхэр ГъэIорышIапIэм ипащэ къыхигъэщыгъэх. Къихьэгъэ илъэсми Iофэу къаIэкIахьэрэр игъом ыкIи икъоу агъэцэкIэныр, къэкIуапIэу яIэхэр нахьыбэу федэ къахьэу агъэпсэолъэнхэр, технологикIэу щыIэныгъэм къыздихьыхэрэр нахьыбэу къызыдырагъэIэнхэр пшъэрылъ шъхьаIэу зэрэзыфагъэуцужьырэр ащ къыкIигъэтхъыгъ.

Нэужым зыфэгъэзэгъэ лъэныкъохэмкIэ зэшIохыгъэ хъугъэхэм афэгъэхьыгъэ докладхэр ГъэIорышIапIэм ипащэ игуадзэхэм къашIыгъэх, Iофыгъоу щыIэхэм, къихьэгъэ илъэсым анахьэу анаIэ зытырагъэтын фаехэм атегущыIагъэх.

Зэхэсыгъом икIэухым ипшъэрылъхэр анахь чанэу зэшIозыхыгъэ отделхэмрэ приставхэмрэ наградэ зэфэшъхьафхэмкIэ къыхагъэщыгъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Псауныгъ

АНАХЬ IОФЫГЪО ШЪХЬАIЭХЭМ АЩЫЩ

Дунаим щыпсэоу «свиной гриппыр» къызэуцугъэхэм япчъагъэ зэрэхэхъуагъэм къыпкъырыкIыхэзэ, а узым пэуцужьыгъэным епхыгъэ Iофтхьабзэхэм язехьан фэгъэзэгъэ чIыпIэ комитет Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэ икIыгъэ илъэсым ыгъэнэфэгъагъ. Джащ фэдэу ащ Iоф зэришIэщт планри ыухэсыгъ.

ЧIыпIэ комитетым пэшIорыгъэшъэу къылъытагъ республикэм щыпсэурэ пчъагъэм елъытыгъэу сымэджэн ылъэкIыщтыр зыфэдизыр, ащ къыхэкIэу сымэджэщхэм чIыпIэу ящыкIэгъэщтыр, Iэзэгъу уцэу зыщыкIэщтхэр, мы лъэхъаным аптекэхэм, аптечнэ базэхэм яIэр зыфэдэр ыкIи зыфэдизыр.

Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэрэ шIэныгъэмрэ гъэсэныгъэмрэкIэ Министерствэмрэ зэгъусэхэу унашъо ашIыгъ зэпахырэ узыр къызэуэтэкIынхэм ищынагъо нахь зышъхьарыт купхэм Iофэу адэшIэгъэн фаем епхыгъэу. Джащ фэдэу республикэ семинар-зэIукIэхэр IэзэпIэ-профилактическэ учреждениехэм яIофышIэхэм мыхэм афызэхащагъэх. Ахэр афэгъэхьыгъагъэх мы запахырэ узыр къызэутэкIыгъэхэм зэряIэзэщтхэр, диагнозыр зэрэбгъэуцущтым. Мы лъэныкъомкIэ Iоф зышIэщт специалист 52-рэ агъэхьазырыгъ.

Роспотребнадзорым и ГъэIорышIапIэу «Причерноморская противочумная станция» зыфиIорэм иIофышIэхэр яIэпыIэгъоу республикэм щагъэхьазырыгъэ специалист 78-мэ япшъэрылъыр а зэпахырэ узым зимыушъомбгъуным епхыгъэ профилактикэ Iотхьабзэхэм язехьан ары. Джащ фэдэу «свиной гриппым» пэуцужьыгъэным пае пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр зиI специалистхэр а семинар-зэIукIэхэм ащагъэхьазырыгъэх.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ къызэрэщытаIуагъэмкIэ, гъэсэныгъэм иучреждениеу республикэм итхэм япащэхэм игъоу афалъэгъугъ зэпахырэ узхэм кIэлэцIыкIухэр нахь ащыухъумэгъэнхэм фэшI ахэр бэу зыхэлэжьэнхэ фаеу хъурэ Iофтхьабзэхэр нахь макIэ шIыгъэныгоу.

Лъэпкъ проектэу «Псауныгъ» зыфиIорэм къызэрэдилъытэщтыгъэмкIэ, икIыгъэ илъэсым нэбгырэ мин 80 вакцинацием къыхырагъэубытэнэу щытыгъ, ахэм ащыщэу 18500-р — кIэлэцIыкIух. А Iофтхьабзэм къыхырагъэубытагъэр нэбгырэ 83197-рэ (республикэм щыпсэурэм ипроцент 18,9-рэ).

Урысыем псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министерствэ унашъо зэришIыгъэу, «свиной гриппыр» къяутэкIыным ищынагъо нахь зышъхьарыт цIыф купхэр къэгъэнэфэгъэнхэм ыкIи ахэм «живая пандемическая вакцина» зыфаIорэр ахалъхьэгъэныр республикэм щызэшIуахыгъ. Общественнэ траспортым, коммунальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцакIэхэрэм, цIыфхэм нахьыбэрэ ахэхьэрэ IофышIэ купхэм а вакцинэр ахалъхьагъ (нэбгырэ 2082-рэ). Джащ фэдэу икIыгъэ илъэсым ыкIэхэм вакцинэ дозэ 4164-рэ джыри республикэм къыIукIагъ, тIогъогогъо ахалъхьаным пае. Тыгъэгъазэм и 12-м ехъулIэу нэбгырэ 2079-мэ (планэу яIагъэм ипроцент 99,8-рэ) ар ахалъхьагъ.

ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.

ШIЭНЫГЪЭЛЭЖЬ НЫБЖЬЫКIЭХЭМ ЯКОНФЕРЕНЦИЕ

ШIэныгъэлэжь ныбжьыкIэхэм яя VII-рэ Дунэе научнэ конференциеу «Наукэр. Гъэсэныгъэр. НыбжьыкIэхэр» зыфиIорэр тыгъуасэ Адыгэ къэралыгъо университетым къыщызэIуахыгъ. Зигугъу къэтшIыгъэ апшъэрэ еджапIэр загъэпсыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъурэм ипэгъокIэу Iофтхьабзэр зэхащагъ.

Урысыем икъэлэ 30-м ехъумэ, Казахстан, Украинэм, Тыркуем, нэмыкIхэми къарыкIыгъэ лIыкIохэр мыщ хэлэжьэщтых.

— Тинеущырэ мафэ зыфэдэщтыр бэкIэ зэпхыгъэ ныбжьыкIэхэр непэ дунаим къыщыхъурэ зэхъокIыныгъэхэм зэкIэми чанэу ахэлэжьэнхэ фае, — къыщиIуагъ АКъУ-м ипекторэу Р.Хъунагом ипэублэ псалъэ. — Ащ дакIоу, общественнэ щыIакIэм чIыпIэшхо щызыубытырэ наукэм изытет бэкIэ епхыгъ экономикэм хэхъоныгъэу ышIыщтыр. Ащ пае шIэныгъэ куу зыIэкIэлъ ныбжьыкIэхэр тищыкIагъэх. Тиапшъэрэ еджапIэхэм непэ аIут докторхэм, профессорхэм яIофшIагъэ шIэныгъэлэжь ныбжьыкIэхэм лъамыгъэкIуатэмэ, неущырэ мафэр зыфэдэщтыр къэшIэгъуаеп. Тэ тиуниверситет пштэмэ, мы аужырэ илъэсхэм ащ хэхъоныгъэшIухэр зэришIыгъэм щэч хэлъэп. ЫпэкIэ аспирантурэм чIэсхэм диссертациер атхыным пае Москва, нэмыкI къалэхэм загъэзэн фэягъэмэ, джы непэ тэ тинаучнэ библиотекэ къызэIутхын тлъэкIыгъэ. 2009-рэ илъэс закъом сомэ миллиони 10-м ехъу зытефэрэ оборудование къэтщэфыгъ. Джащ фэдэу федеральнэ целевой программэхэм къадыхэлъытагъэу тишIэныгъэлэжь ныбжьыкIэхэр, студентхэр конференциехэм, олимпиадэхэм ахэлажьэх, гъэхъэгъэшIухэри ашIых. Урысыем имызакъоу, IэкIыб къэралхэм ащыIэ апшъэрэ еджапIэхэм зэпхыныгъэу адытиIэр тэгъэпытэ. Непэрэ Iофтхьабзэм хэлэжьэнэу къекIолIагъэхэм зэкIэми ягухэлъышIухэр къадэхъунхэу, наукэм чIыпIэ гъэнэфагъэ щаубытынэу афэсэIо.

Нэужым конференцием ипрограммэ къыдыхэлъытагъэу секцие зэфэшъхьафхэмкIэ IофшIэныр лъагъэкIотагъ.

ЗэхэщакIохэм зэрагъэнэфагъэмкIэ, Iофтхьабзэм изэфэхьысыжьхэр непэ ашIыщтых, анахь дэгъухэм дипломхэр афагъэшъошэщт. ХьакIэу Адыгеим къеблэгъагъэхэр Мыекъопэ районым ащэщтых, тичIыопс идэхагъэ нэIуасэ фашIыщтых.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

ОЛИМПИАДЭХЭР АУХЫГЪЭХ

Предмет зэфэшъхьафхэмкIэ Всероссийскэ олимпиадэм иреспубликэ уцугъо Адыгэ Республикэм щыкIуагъ. ЗэкIэмкIи предмет 19-кIэ олимпиадэхэр зэхащэгъагъэх. Аужырэр (адыгабзэмкIэ) мэзаем и 3-м кIуагъэ. Ащ икIэуххэм тазыкIэупчIэм, джыри мыхьазырхэу къычIэкIыгъ. Ау адрэ предметхэмкIэ зэфэхьысыжь кIэкIхэм шъуащыдгъэгъозэщт.

Урыс литературэмкIэ олимпиадэм анахь шIэныгъэ дэгъухэр Мыекъуапэ икIэлэеджакIохэм къыщагъэлъэгъуагъ, апэрэ чIыпIэр аубытыгъ. Анахь баллыбэ къэзыхьыгъэ кIэлэеджакIохэм ащыщых (я 9-рэ классхэмкIэ) Виктория Беседа, (я 10-рэ классхэмкIэ) Афэунэ Данэ, (я 11-рэ классхэмкIэ) Анастасия Задорожнаяр.

Мыекъуапэ щыщ Тхьагъэпсэу Иляс инджылызыбзэмкIэ анахь Iазэу олимпиадэм щыхагъэунэфыкIыгъ.

ГеографиемкIэ анахь дэгъур къыхэхыгъоягъ. Я 9-рэ классхэмкIэ апэрэ чIыпIэр зэдагощыгъ МыекъуапэкIэ Владимир Чуриловымрэ Кощхьэблэ районым щыщ Мэрэтыкъо Маргаритэрэ.

Я 10-рэ классхэмкIэ Теуцожь районым къикIыгъэ Шъынэхъо Азэматрэ Кощхьэблэ районымкIэ Мэрэтыкъо Заретэрэ анахь дэгъухэу алъытагъэх.

КомандэхэмкIэ апэрэ чIыпIэр Кощхьэблэ районым ыубытыгъ, ятIонэрэ чIыпIэр — Мыекъопэ, ящэнэрэр Красногвардейскэ районхэм афагъэшъошагъэх.

ФизикэмкIэ олимпиадэм хэлэжьагъэхэм зэкIэмэ лъэшэу апэ ишъыгъ Мыекъопэ лицееу N 8-м икIэлэеджакIоу Андрей Лобовыр. Мыекъуапэ икомандэ апэрэ чIыпIэр ыубытыгъ.

Олимпиадэхэм якIэуххэм нахь игъэкIотыгъэу шъуащыдгъэгъозэщт.

СИХЪУ Гощнагъу.

КЪОДЖЭДЭСХЭМ АЦIЭКIЭ

Аскъэлэе къоджэ псэупIэм ипащэу Хьэджалдый Рэмэзанэ кIэтхэжьыгъэу мы мафэхэм редакцием тхыгъэ къыIукIагъ. Ащ къыщеIо:

«Муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ Аскъэлэе къоджэ псэупIэм иадминистрациерэ къуаджэм дэс быслъымэнхэм ясоветрэ лъэшэу афэразэх **Тхьаркъохъо Исмахьилэ ыкъохэу Шумафэ, Адамэ, Пщымафэ ыкIи Руслъанэ** чылэм дэт мэщытым ишъхьаныгъупчъэхэр ежьхэм яахъщэкIэ зэрызэблырагъэхъугъэхэм пае.

Ахэм анэмыкI кIалэхэу унэе IофшIапIэу «Элит Окна» зыфиIорэм щылажьэхэу Тхьагъэпсэу Аслъан Юсыф ыкъом, Тхьагъэпсэу Тимур Хьалидэ ыкъом, ЦIыкIу Юсыф Аслъанбэч ыкъом шъхьаныгъупчъэхэм яхэгъэуцожьын апшъэ ралъхьэжьыгъ. ГъэцэкIэжьын IофшIэнхэр зэшIуахыгъэх Цэй Азэмат Рэщыдэ ыкъом ыкIи Еутых Руслъан Исмахьилэ ыкъом».

Мы кIалэхэм агъэгушIогъэ къоджэдэсхэм ацIэкIэ чылэ администрацием ипащэ ахэм «тхьашъуегъэпсэу» ареIо.

ЩЫСЭШIУ ОРЭХЪУ

Къэбар гушIуагъо тыгъуасэ къытлъыIэсыгъ: Улапэ щыщ кIалэхэу мылъку зиIэхэм ахъщэ зэхалъхьи, къоджэ ефэндэу яIэ Нэфышъ Къэзэуат «Жигули» фащэфыгъ. ТызэрэщыгъуазэмкIэ, Къэзэуат Iимам пшъэрылъхэри къоджэ мэщытым щегъэцакIэх. Уайи, оси имыIэу цIыфхэм якъин зезыхьэрэ динлэжьымкIэ ар шIухьафтыныщхоу зэрэщытыр гъэнэфагъэ.

Адыгэ Республикэм ыкIи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм я ДиндэлэжьапIэ (ДУМ-м) тызыщыкIэупчIэм къызэрэщытаIуагъэмкIэ, мыщ исовети Къэзэуат хэт. Ащ къыхэкIыгъ, районым ит къуаджэхэм Iимамыр ащылэжьэн фит. Ахэм нахьыбэрэ алъыIэсыным иамал джы Къэзэуат иIэ хъугъэ. Лъэшэу дэгъугъэ нэмыкI къуаджэхэми мыхэм щысэ атырахыгъэмэ.

(Тикорр.).

Пенсиехэмк1э фондым шъущегъэгъуазэ

ВАЛОРИЗАЦИЕР ЗЭРЭДЫХЭТЭУ ПЕНСИЕХЭМ КЪАЗЭРЭХЭХЪОГЪЭ ШIЫКIЭР

Номерэу 213-ФЗ-р зытет Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием изаконодательнэ акт зырызхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ыкIи Урысые Федерацием изаконодательнэ акт зырызхэм кIуачIэ ямыIэжьэу лъытэгъэным яхьылIагъ» зыфиIорэр 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м зэраштагъэм къыхэкIэу, 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ къыщыублагъэу гражданхэу 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу IофшIэнымкIэ стаж зиIагъэхэм, ащ хэхьэ «советскэ» стажэу 1991-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу яIагъэри, пенсиехэмкIэ фитыныгъэу яIэхэм ахъщэм тельытагъэу икIэрыкIэу уасэ афашIыжьыгъ. Ащ валоризациекIэ еджагъэх.

2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ къыщыублагъэу ПФР-м иорганхэу Адыгэ Республикэм щыIэхэм цIыфхэм пенсиехэмкIэ фитыныгъэу яIэхэм икIэрыкIэу уасэ зэрафашIыжьыгъэм тегъэпсыкIыгъэу IофшIэнымкIэ пенсиехэр аратых.

Мыщ дэжьым нэбгырэ пэпчъ ипенсие къызэрэхэхъуагъэр ежь ышъхьэкIэ тельытагъэу гъэпсыгъэ 1991-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу IофшIэнымкIэ стажэу иIагъэм ыкIи 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу къальытэрэ пенсие мылъкоу зэIуигъэкIагъэм ельытыгъэу (нэбгырэ пэпчъ ащ фэдэ имылъку шъхьафэу гъэпсыгъэ, сыда пIомэ 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу лэжьапкIэу ыкIи стажэу хэти иIагъэм ялъытыгъ).

ЛIэуж нахьыжъхэм пенсиеу аратырэм хэгъэхъогъэным ехьылIэгъэ IофыгъуакIэхэу къэралыгъом зэрихьэжьэрэм ашIогъэшIэгъонэу тиреспубликэ щыпсэурэ пенсионерхэр зэрэтегущыIэхэрэм ыкIи ар зэрагъэцэкIэжьырэм шIыкIэу пылъыр нахь гурыIогъошIоу гъэпсыгъэным пае, валоризацием къытырэ ахъщэр зыфэдизыр къызэралъытэрэм ехьылIэгъэ щысэхэм шъуащытэгъэгъуазэ.

А 1-рэ щысэр

Хъулъфыгъэм 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу IофшIэнымкIэ пенсие фагъэуцугъ.

2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу IофшIэнымкIэ зэхэубытэгъэ стажэу илъэс 45-рэ иIагъ. Пенсие фитыныгъэхэр къальытэжьхэ зыхъукIэ, стажым ехьылIэгъэ коэффициент анахь инэу процент 75-рэ (0,75) фагъэуцуным ифитыныгъэ ащ къеты (хъульфыгъэхэм илъэс 25-рэ стажэу яIэ зыхъукIэ, процент 55-рэ афагъэуцун фае ыкIи ащ къыхэхъожьы илъэс пэпчъ тельытагъэу 1 процент, ау зэкIэмкIи ар процент 20-м шIокIырэп). 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу стаж зиIагъэм къальытэрэ пенсие мылъкур проценти 10-кIэ нахьыбэ фашIынэу фитыныгъэ иI.

Пенсиехэм яхьылIэгъэ идокументхэм атегъэпсыкIыгъэу хъулъфыгъэм стажэу иIэр илъэс 34-рэ мэхъушъ, пенсиехэм апае мылъкоу зэIуигъэкIагъэр 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу джыри процент 34-кIэ нахьыбэ шIыгъэным ифитыныгъэ иI. ЗэкIэмкIи ар процент 44-м нэсы.

ЛэжьапкIэхэм яэфыщытыкIэхэр — 1,2-рэ. (ЦIыфым лэжьапкIэу иIагъэр зэрэиныгъэм емылъытыгъэу, ар узышIокIы мыхъущт пчъагъэу щыт).

IофшIэнымкIэ пенсием страховой Iахьэу иIэр зыфагъэуцугъэ мафэм къыщыублагъэу пенсие цIыфым зэрэратыщт пIальэу зажэхэрэр мэзи 144-рэ.

2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 31-м нэсырэ пIалъэм тельытагъэу IофшIэнымкIэ пенсием страховой Iахьэу иIэр индексацие зэрашIыгъэ коэффициентыр — 3,6784-рэ.

2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 1-м къыщыублагъэу IофшIэнымкIэ пенсием базовэ Iахьэу иIэр — сомэ 2562-рэ.

ЗыцIэ къетIогъэ гражданиным IофшIэнымкIэ ипенсие 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 1-м ехъулIэу страховой Iахьэу иIагъэр — сомэ 4905-рэ чапыч 47-рэ.

ЦIыфым 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу къальытэрэ ипенсие мылъкоу агъэунэфыгъэр сомэ 151761-рэ чапыч 60-рэ. (1,2 х 0,75 х 1671,00-450,00) х 144(мэзэ пчъагъ).

Сомэ 1671-р — 2001-рэ илъэсым ия IV-рэ квартал хэгъэгум гурыт мэзэ лэжьапкIэу илъыгъэр ары;

Сомэ 450-р — IофшIэнымкIэ ныбжьым тельытэгъэ пенсием 2002-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщыублагъэу базовэ Iахьэу иIагъэр зыфэдизыр ары.

Къэтэлъытэ:

2010-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщыублагъэу къальытэрэ пенсие мылъкур процент пчъагъэу нахьыбэ зэрэхъугъэр: проценти 10 + процент 34-рэ=процент 44-рэ (0,44).

151761,60 х 0,44 : мэзи 144 = сомэ 463-рэ чапыч 72-рэ.

Валоризацием къытырэ сомэ пчъагъэр: 463,72 х 3,6784 = сомэ 1705-рэ чапыч 75-рэ (пенсием джащ фэдиз 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу къыхэхъуагъ).

2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу пенсиер зыфэдиз хъугъэр: 2562,00 + 4905,47 + 1705,75 = сомэ 9173-рэ чапыч 22-рэ.

Я 2-рэ щысэр

Бзылъфыгъэм 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу IофшIэнымкIэ пенсие фагъэуцугъ.

2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу IофшIэнымкIэ зэкIэмкIи стажэу иIагъэр илъэс 40. СтажымкIэ коэффициент анахь инэу процент 75-рэ (0,75) фагъэуцунэу ащ фитыныгъэ къеты.

Пенсиехэм яхьылIэгъэ идокументхэм къызэрагъэлъагъорэмкIэ, 1991-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу IофшIэнымкIэ стажэу иIагъэр илъэс 40. Къальытэрэ пенсие мылъкур 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу джыри процент 40-кIэ нахьыбэ шIыгъэным ифитыныгъэ ащ къеты. 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэмысыгъэу IофшIэнымкIэ стаж зэриIагъэм процентi 10-у къытыгъэр зыхэбгъэхъожькIэ, ар процент 50-м нэсы.

ЛэжьапкIэхэм яэфыщытыкIэхэр — 0,605-рэ. (БзылъфыгъэмлэжьапкIэу иIагъэр хэгъэгум гурыт лэжьапкIэу илъыгъэм бэкIэ нахь макI).

IофшIэнымкIэ пенсием истраховой Iахь зыфагъэуцугъэм къыщыублагъэу пенсие зыщыратыщт пIальэу зажэхэрэр мэзи 144-рэ.

IофшIэнымкIэ пенсием истраховой Iахь индексацие шIыгъэнымкIэ 2002-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 31-м нэсырэ пIалъэм зэхэубытэгъэ коэффициентэу иIэр 3,6784-рэ.

IофшIэнымкIэ пенсием ибазовэ Iахь 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 1-м къыщыублагъэу сомэ 2562-рэ мэхъу.

А бзылъфыгъэм IофшIэнымкIэ ипенсие истраховой Iахь 2009-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 1-м ехъулIэу зыфэдизыр сомэ 1133-рэ чапыч 70-рэ.

Къальытэрэ пенсие мылъкоу 2002-рэ илъэсым ехъулIэу агъэунэфыгъэр сомэ 44383-рэ чапыч 68-рэ (0,605 х 0,75 х 1671,00 — 450,00) х мэзи 144-рэ.

Къэтэлъытэ:

Къальытэрэ пенсие мылъкур 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу нахьыбэ зэрэхъугъэ процент пчъагъэр: проценти 10 + процент 40 = процент 50 (0,50).

Валоризацием зыфэдизыр: 154,11 х 3,6784 = сомэ 566-рэ чапыч 88-рэ (2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу къыхэхъуагъэр зыфэдизыр).

2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу пенсиер зыфэдизыр: 2562,00 + 1133,70 + 566,88 = сомэ 4262-рэ чапыч 58-рэ (пенсионерыр зэрыпсэун ылъэкIыщт ахъщэ анахь макIэу 2010-рэ илъэсымкIэ тиреспубликэ щагъэнэфагъэ зэрэнахьыбэр сомэ 112-рэ чапыч 58-рэ ныIэп).

Щысэу дгъэфедагъэхэм нафэ къашIы пенсионеритIуми стажымкIэ коэффициентэу къалэжьыгъэр анахь лъэгэпIэ иным зэрэлъыIэсыгъэр (0,75), етIани бзылъфыгъэм 1991-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулIэу IофшIэнымкIэ стажэу иIэр хъулъфыгъэм ием нахьыб ыкIи ащ ишIуагъэкIэ валоризациемкIэ процентэу къылэжьыгъэри 50-м нэсыгъ. Ау лэжьапкIэхэм яэфыщытыкIэу бзылъфыгъэм иIэр хъулъфыгъэм ием нахь макI (гурытымкIэ хэгъэгум илъыгъэм нахь цIыкIу). Ары пенсиехэм апае къальытэрэ мылъкумкIэ ащ иягъэ къызыкIэкIуагъэр ыкIи 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу ипенсие нахь макIэу къызыкIыхэхъуагъэр.

Лъытэныгъэ зыфэтшIырэ пенсионерхэм мэхьанэ гъэнэфагъэ зиIэ зы лъэныкъо мыщ дэжьым анаIэ тырядгъэдзэ тшIоигъу. Ныбжь зэфэшъхьаф зиIэ пенсионерхэм валоризацием ишIуагъэкIэ япенсиехэм къазэрэхэхъуагъэм ехьылIагъэу информацие жъугъэм иамалхэм пчъагъэхэр гурыт шIыкIэм тельытагъэу къызыкIыхаутыхэрэр пчъэгъэ зэфэшъхьафыбэ агъэфедэзэ къэлъытэнхэр ашIынхэ фаеу щытышъ ары. Ащ ельытыгъэу гурыт пчъагъэхэм ашIокIэу зипенсие къыхэхъуагъэхэри, гухэкI нахь мышIэми, ащ нахь макIэу къызыфальытагъэхэри ахэтых.

Зэрэпсаоу пштэмэ, тиреспубликэ щыкIогъэ валоризацие социальнэ-экономикэ лъэныкъомкIэ ишIогъэшхо къэкIуагъ, республикэм щыпсэурэ пенсионер 110145-м япенсиехэм къахэхъуагъ. IофшIэнымкIэ гурыт пенсиер процент 16,1-кIэ нахьыбэ хъугъэ. Ар хэхъоныгъэ шIукIаеу лъытэгъэн фае.

Нэли ЛЮБЧЕНКО.
ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ пенсиехэр афэгъэуцугъэнхэмкIэ, къафэлъытэжьыгъэнхэмкIэ ыкIи ятыгъэнхэмкIэ иотдел ипащ.

ЩыIэныгъэм къыхэхыгъэ сурэт

АФЕРЫМ, СИПШЪАШЪ!

НэфшъэгъоатакъэхэрагъэжьэукъэIох. НысэкIэ жьыртэджыр быным ышхыщтым ыуж ихьагъэу пщэрыхьапIэм макъэхэр къыщегъэIух. Тыгъэ нэкIушъхьаплъми ынэбзыц кIыхьэхэр бгышхом ыкъогъу къызэлъыкъокIых, чэфыр къебэкIэу чылэм къыхэплъэ. Ащ цIыфхэм агу къыдищэягъэу, нахь кIэгушIухэзэ яIофхэм ауж ехьэх.

ЛIыжъ жэкIэ фыжьыр къэущыжьи, зитхьакIыгъ, зызэригъэфагъ, ау пчэдыжьышхэр къызэрэфамыхьырэр ыгу римыхьэу «щэджагъо хъугъэ, непэ тышхэщта?» ыIуи иныо текуагъ. ЛIыжъыр ау сыдми къызэрэпшIомыкIыщтыр бэшIагъэу къызыгурыIогъэ ныор кэщтагъ. «Хъугъэ щыIэп, мары Iанэр къахьыщт»,— фэсакъыпэзэ къыриIожьыгъ. А охътэ дэдэм нысэкIэ цIыкIум ышъхьэ кIэпхагъэу, макъэ пымыIукIэу теуцозэ, пчэдыжьышхэ Iанэр унэм къырихьагъ. ЩэкIэ пшагъэу, тхъукIэ гъэжъагъэу хьалыгъу зэтекIыр пIырыпIым фэдэу тель, къалмыкъ щаеу тхъур зыхэзым пахъэр къыхехы, кIэнкIэ гъэжъогъэ заули ягъус.

Бзылъфыгъэ цIыкIум Iанэр пчэгум къыригъэуцуагъ. ЛIыжъыр къыфахьыгъэм ымыгъэрэзагъэу щытэп, ау нэхэ зэIыхьагъэр зэIихырэп, губжыгъэу щыс. Арэу щытми, «хьалэлэу ош, ситэтэ дах, джы щджэгъуашхэм нахь сыкъыогугъущт»,— ыIуагъ нысэ цIыкIум ынапIэ къымыIэтэу. ЛIыжъыр а гущыIэхэм къагъэжъугъ, тIэкIуи укIытэжьыгъэу бзылъфыгъэ цIыкIоу ышъхьагъ итым дэплъыягъ. Джэуап ымыгъотэу зэшIонагъэ фэдэу заулэрэ щыси, «Аферым, сипшъашъ, уянэ цIыфэу уигъэсагъ» къыриIожьыгъ.

АЛИШЭ Хьабидэт.

Партиеу «Единая Россия» зыфиIорэм и Тхьаматэу В. В. Путиным иобщественнэ приемнэу мыщ фэдэ чIыпIэм щыIэм — Адыгэ Республик, къ. Мыекъуапэ, урамэу Краснооктябрьскэр, 4 — **2010-рэ илъэсым гъэтхапэм и 5-м Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэIукIэ ФедерациемкIэ и Совет хэтэу А. А. Хьащырым цIыфхэр щыригъэблэгъэщтых.**

Сыхьатыр 10.00-м IофшIэныр рагъажьэ. Мэзаем и 12-м нэс пэшIорыгъэшъэу зарагъэтхын алъэкIыщт мыщ фэдэ телефонхэмкIэ: ЧСФ-м иприемнэу **п. Яблоновскэм** щыIэр — **(887771) 98-0-99; къ. Мыекъуапэ — (88772) 52-52-50; Москва, ФедерациемкIэ Советыр — (495) 986-64-40** (www.khashiraa.ru).

Искусствэмрэ зэкъошныгъэм игъогухэмрэ

Уасэу фашIырэм уегъэгушхо

Къэбэртэе-Бэлъкъарым инароднэ сурэтышIэу, СССР-м исурэтышIмэ я Союз 1973-рэ илъэсым къыщыублагъэу хэтэу, Урысыем ихудожественнэ академие, Европэм ихудожественнэ академие ахэтэу, Дунэе Адыгэ Академием ичлен-корреспондентэу КIыщ Мухьадин исурэтхэм якъэгъэлъэгъон Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъ.

КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм я Къэралыгъо музей икъутамэу Мыекъуапэ дэтым сурэтышIэ цIэрыIом иIофшIагъэ игъэкIотыгъэу къыщыгъэлъэгъогъэным фэгъэхьыгъэ зэхахьэм къыщыгущыIагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ, АР-м и Парламент и Комитет итхьаматэу УдыкIэко Юрэ, Урысыем инароднэ сурэтышIэу Къат Теуцожь, сурэтышI цIэрыIоу Виталий Карабейниковыр, АР-м щызэлъашIэрэ сурэтышIхэу Бырсыр Абдулахь, Еутых Асе, КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм ямузей икъутамэ идиректорэу Кушъу Нэфсэт, сурэтышIэу КIыщ Мухьадин ишъхьэгъусэу Жаклин, нэмыкIхэри.

Къэгъэлъэгъоным икъызэIухын хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, ащ иIофшIэгъухэр, Краснодар краим иадминистрацие ипащэ илIыкIоу Адыгэ Республикэм щыIэ Николай Пивоваровыр, культурэмрэ гъэсэныгъэмрэ яIофышIэхэр, общественнэ организациехэм ялIыкIохэр.

КIыщ Мухьадин итворчествэ дунаим щызэлъашIэ, Урысыем и Къэралыгъо Третьяковскэ къэгъэлъэгъуапIэ, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Краснодар краим, Адыгэ Республикэм, джащ фэдэу Испанием ипачъыхьэ иунагъо, нэмыкI унэе къэгъэлъэгъонхэм ащыплъэгъунхэ плъэкIыщт.

КъокIыпIэм, КъохьапIэм, фэ-

шъхьафхэми ящыIэкIэ-псэукIэ М. КIыщыр ащыгъуаз. «Сурэтышым ищIыфхэр», «Уахътэр къэбгъэуцун плъэкIыщтэп» зыфиIорэ темэ хэхыгъэхэмкIэ къэгъэлъэгъон гъэшIэгъонхэр зэхищагъэх. Сурэт пэпчъ гупшысэ гъэнэфагъэ хэлъ. Исурэтхэм дунаир къызэраIотэрэ

мышъо Гъазый, музеим идиректорэу Кушъу Нэфсэт, нэмыкIхэми лъэшэу сафэраз.

Уахътэр къызэтебгъэуцон зэрэмылъэкIыщтым, тыкъэзыуцухьэрэ дунаим ирэхьатныгъэ цIыфым гукIэ зэрилъэгъурэм, адыгэ шъуашэмрэ бзылъфыгъэхэм ябразхэмрэ сурэтхэмкIэ къызэриIотэрэ шIыкIэм щыIэныгъэм ухещэшъ, уиупчIэмэ джэуапхэр къаритыжьэу къыпщэхъу.

Искусствэр зикIасэхэу СтIашъу Юрэ, МэщфэшIу Нэджэт, Пэнэшъу Руслъанэ, Шэуджэн Джансурэ, Еутых Асе, Абыдэ Иринэ, нэмыкIхэми къытаIуагъэр лъэпкъ шIэжьыр зыгъэлъэшырэ гупшысэх. Адыгэ къэралыгъо университетым иансамблэу «Жъыум» ижъырэ орэдхэр музеим къыщиIуагъэх. Лъэпкъ къэшъо мэкъамэхэр артистхэм къызыхадзэхэм,

АР-м культурэмкIэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, КIыщ Мухьадинэ ишъхьэгъусэу Англием къыщыхъугъэ Жаклинэ, сурэтышI цIэрыIохэу КIыщ Мухьадинрэ Еутых Асерэ, МэщфэшIу Нэджэт, нэмыкIхэми адыгэ къашъохэр къашIыгъэх.

шIыкIэмкIэ Кавказ шъолъырым ар зэрэщапIугъэр къыхэщы.

— Адыгэмэ шыхэр якIасэх, — еIо КIыщ Мухьадинэ. — Адыгэ шъуашэу зетхьэрэмкIэ дунаим тет лъэпкъмэ такъыхэщы. Сисурэтхэр Урысыем икъэлэшхомэ къащагъэлъэгъоуи уахътэ къысэкIугъ. Адыгеим зэкIэми анахь дахэу къыщыспэгъокIыгъэхэу сэлъытэшъ, Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ, культурэмкIэ министрэу Чэ-

Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ, Парламентымрэ Правительствэмрэ якъулыкъушIэхэм сурэтхэм защагъэгъозагъ. Музеим иIофышIэу Сулеймэн Фатимэ сурэтышIэу КIыщ Мухьадинэ итворчествэ хьакIэмэ къафиIотагъ.

Сурэтхэр зэхахьэм къыщытырахыгъэх

Баскетбол. Апшъэрэ купыр

КъехьылъэкIыгъэми, атекIуагъ

«Динамо» Мыекъуапэ — «Орел ГТУ — Олимп» Орел хэку — 89:83 (25:17, 21:23, 28:12, 15:31).
Мэзаем и 3-м Мыекъуапэ щызэIукIагъэх.
Зезыщагъэхэр: А. Андреев — Пятигорск, В. Жак — Ростов-на-Дону, А. Компаниценко — Азов.
«Динамо»: Барсуков — 9, Пепеляев — 11, Хмара — 21, Иванов — 12, Долгополов — 12, Тыу — 11, Гапошин — 13, Степанов, Хьакъун, Мэрэтыкъу.

«Динамэр» очко 24-кIэ хьакIэмэ апэ итэу уахътэ къыхэкIыгъэми, ешIэгъум текIоныгъэр къыщыдихыныр къехьылъэкIыгъ. Орел испортсменхэу Роман Плясовым, Артур Усковым, Дмитрий Тулениновым зэкIэлъыкIоу очкоуищ дзыгъохэр дэгъоу агъэцакIэ. В. Татраченкэми пчъагъэм хегъахъо. «Динамэм» итренер шъхьаIэу Андрей Синельниковым опыт зиIэ баскетболистхэр ешIапIэм зэрэрищыгъэхэр тикомандэ къегоуагъ.

Тыу Георгий ухъумакIомэ ябэныззэ очкоуи 9 «Динамэм» къызэрэфихьыгъэм къыхэдгъэщырэр спортсмен ныбжьыкIэр нахь пхъашэу ыпэкIэ илъы зыхъукIэ игъэхъагъэхэм ахигъэхъон зэрилъэкIыщтыр ары. Андрей Долгополовми ухъумэн Iофхэр дэгъоу

ыгъэцакIэхэу, гупшысагъэ хэлъэу Iэгуаор игъусэмэ аритэу зэп зэрэтлъэгъугъэр.

ХьакIэхэм хъагъэм Iэгуаор зэрэрадзэрэр тшIогъэшIэгъоныгъ, ау гушIуагъо къытфихьыщтыгъэп. Такъикъищ фэдиз къызэнэм, «Динамэр» очкоуи 5 ныIэп Орел икомандэ ыпэ зэритыгъэр. УшэтыпIэ уахътэм Илья Хмарэ щысэ тепхынэу ешIагъ, щытым пэчыжьэу тIогъогогъо Iэгуаор хъагъэм ридзагъ. Сергей Барсуковми зэхэщэн Iофхэр дэгъоу ыгъэцэкIагъэх.

Мыекъопэ «Динамэм» зэIукIэгъуи 4 зэкIэлъыкIоу къыхьыгъ, апэ ит командитфмэ ащыщ. Тибаскетболистхэр мэзаем и 12 — 13-м Волжскэ икомандэу «Волжанин-ГЭС»-м тикъалэ щыIукIэщтых.

Китай бэнакIэмрэ ныбжьыкIэхэмрэ

Италием нэбгыритф агъэкIощт

Европэм иныбжьыкIэхэм Китай бэнакIэмкIэ язэнэкъокъухэм ахэлэжьэщтхэм якъыхэхын фэгъэхьыгъэ зэIукIэгъухэр Ростов-на-Дону щыкIуагъэх. АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ и СДЮСШОР зыщызыгъэсэрэ спортсмени 5 Италием щызэхащэщт зэнэкъокъумэ ахэфагъ.

Адыгэ республикэ СДЮСШОР-м идиректорэу ХьакIэмыз Аслъанрэ тренер-кIэлэегъаджэу Владимир Васильченкэмрэ къызэрэтаIуагъэу, тиспортсменхэм уащытхъунэу зыкъагъэлъэгъуагъ. ЖъоныгъокIэ мазэм и 29-м Италием щыкIощт зэнэкъокъухэм ахэлэжьэщтых. Трапаидзе Омари, Разаханов Нисредин, Набэкъо Тимур, Норсоян Армен, Пэнэшъу Андзаур. Тиспортсменхэр агъасэх тренер-кIэлэегъаджэхэу Владимир Васильченкэмрэ НэмытIэкъо Аскэррэ.

Урысые Федерацием ибэнэкIо 11 зэкIэмкIи Италием кIощтыр. Ростов-на-Дону щыщэу нэбгыри 2, Дагъыстан ибэнэкIуи 2, Чэчэнымрэ Кемероврэ ябэнэкIо зырыз.

«Спортыр наркоманием пэшIуекIо» зыфиIорэ Iофтхьабзэм АР-м и СДЮСШОР икIэлэегъаджэхэмрэ испортсменхэмрэ чанэу хэлэжьагъэх. НыбжьыкIэхэр шэн-хэбзэ дахэмэ афэгъэсэгъэнхэм, шIэжь яIэу пIугъэнхэм тренерхэр пылъых. КъокIыпIэм къыщежьэгъэ бэнакIэхэм кIалэхэри пшъашъэхэри афагъасэх. Адыгэхэр, урысхэр, ермэлхэр, грузинхэр, нэмыкI лъэпкъмэ ащыщхэр еджапIэм щызэIокIэх, язэфыщытыкIэхэр спортым щагъэпытэх.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыIэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкIэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкIыжь ахьы. Къатхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкIэ зэтемыфэн ылъэкIыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи къэзытхыгъэхэм аIэкIэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр
6431
Индексхэр
52161
52162
Зак. 282

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00